

การขอให้พิจารณาใหม่ กรณีถูกลงโทษไล่ออกฐานทุจริตฯ
แต่คดีอาญาศาลมีความเห็นว่า
มิได้กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

การขอให้พิจารณาใหม่กรณีถูกลงโทษไล่ออกฐานทุจริตฯ
แต่คดีอาญาศาลเห็นว่ามิได้กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

นาย ว. ปลัดเทศบาล ถูกลงโทษไล่ออกจากราชการ ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามมติชี้มูลของคณะกรรมการ ป.ป.ช. นาย ว.ได้ขอให้พิจารณายกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งไล่ออก รวมทั้งขอให้พิจารณาคำสั่งลงโทษทางวินัยใหม่ เนื่องจากศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่ามี การเรียก รับเงิน หรือ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้รับจ้าง อันจะเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา แต่พฤติการณ์ของ นาย ว. เป็นความผิดฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ลงโทษจำคุก ๑ ปี โดยให้รอการลงโทษ ๒ ปี

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้มีความเห็นตามเรื่องเสร็จ ที่ ๑๔๙๐-๑๔๙๑/๒๕๖๔ สรุปว่าพยานหลักฐานใหม่ตามมาตรา ๕๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ไม่ได้หมายถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นหรือมีขึ้นใหม่ หลังจากได้มีคำสั่งทางปกครองที่เป็นมูลเหตุของการขอให้พิจารณาใหม่ แต่หมายถึงข้อเท็จจริงที่มีอยู่แล้วในเวลาที่ออกคำสั่งทางปกครองนั้น แต่คุณกรณีไม่รู้และพยานหลักฐานใหม่จะต้องมีผลทำให้ข้อเท็จจริงฟังเป็นที่ยุติแล้วเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญถึงขนาดที่อาจมีผลต่อการเพิกถอนหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครองนั้น หรือแสดงให้เห็นว่าการพิจารณาทางปกครองที่ดำเนินการมาผิดพลาดในสาระสำคัญอันเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้การดำเนินการทางวินัยและการดำเนินคดีอาญามีความมุ่งหมายและวิธีการที่แตกต่างกัน การดำเนินการทางวินัยจึงไม่จำเป็นต้องสอดคล้องหรือถือตามผลคดีอาญา

แม้ศาลอาญาคดีทุจริตฯ พิจารณาว่านาย ว. มีความผิดอาญาฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยมีได้กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ คำพิพากษาซึ่งวินิจฉัยจากพยานหลักฐานดังกล่าวย่อมมิได้เป็นพยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงฟังเป็นที่ยุติเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ อันจะเป็นเงื่อนไขในการขอให้พิจารณาใหม่ได้ ตามมาตรา ๕๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ฯ แต่ข้อเท็จจริงที่ศาลอาญาคดีทุจริต ฯ นำมาใช้ในการวินิจฉัยคดีเป็นข้อเท็จจริงเดิมที่มีได้เปลี่ยนแปลงไป หากแต่เป็นการใช้ดุลพินิจของศาลอาญาคดีทุจริตฯ ในการวินิจฉัยความผิดทางอาญาจึงมิได้เป็นข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ใช้ในการพิจารณาออกคำสั่งเพิ่มโทษเป็นไล่นาย ว.นั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญในทางที่จะเป็นประโยชน์แก่นาย ว. ที่นาย ว. จะขอให้พิจารณาใหม่ได้ ตามมาตรา ๕๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรื่อง การพิจารณาคำขอให้พิจารณาใหม่ กรณีคำสั่งลงโทษทางวินัยพนักงาน
เทศบาลตามมติข้อมูลของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่ศาลมีคำพิพากษา
ถึงที่สุดว่าไม่มีพยานหลักฐานว่าพนักงานเทศบาลกระทำการทุจริต

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๘๐๙.๕/๑๐๗๘๘ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๔ และหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๙.๕/๑๗๔๕๔ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ด้วยเทศบาลตำบลทับช้างรายงานคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดจันทบุรี (ก.ท.จ. จันทบุรี) ว่า ได้รับหนังสือจากนาย ว. อดีตปลัดเทศบาลสังกัดเทศบาลตำบลทับช้าง ซึ่งถูกลงโทษไล่ออก ตามคำสั่งเทศบาลตำบลทับช้าง ที่ ๓๐๖/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๑ กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลว่า นาย ว. ขณะดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งน้ำร้อน กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และฐานกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าประพฤติกู้ช่วยอย่างร้ายแรง ในการตรวจรับงานจ้างโครงการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านแบบผิวดินขนาดใหญ่ จำนวน ๖ โครงการ ได้ยื่นขอให้เทศบาลตำบลทับช้างพิจารณายกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งไล่ออกและดำเนินการตามขั้นตอนการขอกลับเข้ารับราชการใหม่ และดำเนินการคืนสิทธิต่าง ๆ รวมทั้งขอให้พิจารณาคำสั่งลงโทษทางวินัยใหม่ เนื่องจากศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๒ ได้มีคำพิพากษาและคดีถึงที่สุดว่า ไม่ปรากฏพยานหลักฐานซึ่งรับฟังได้ว่า นาย ว. มีการเรียกรับเงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้รับจ้าง และไม่พบพยานหลักฐานว่าเป็นผู้กระทำการทุจริตโดยมีเจตนาแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น อันจะเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา แต่พฤติการณ์การกระทำของนาย ว. เป็นความผิดฐานเป็นเจ้าของพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ลงโทษจำคุก ๒ ปี และปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท แต่มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษจำคุก ๑ ปี และปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี ซึ่งเทศบาลตำบลทับช้างปฏิเสธไม่รับคำขอให้พิจารณาใหม่ เนื่องจากเห็นว่าการยื่นคำขอให้พิจารณาใหม่เกินระยะเวลา ๙๐ วัน ตามที่กำหนดในมาตรา ๕๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ต่อมา นาย ว. อุทธรณ์คำสั่งเทศบาลตำบลทับช้างดังกล่าว โดยเทศบาลตำบลทับช้างพิจารณาคำอุทธรณ์แล้วมีความเห็นยืนยันตามความเห็นเดิม จึงรายงานผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรีเพื่อพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ และได้มีหนังสือไปยังสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดจันทบุรี เพื่อเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาทบทวนมติพร้อมกับมีหนังสือไปยัง ก.ท.จ. จันทบุรี เพื่อพิจารณาทบทวนยกเลิกหรือเพิกถอนมติ ก.ท.จ. จันทบุรี

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๑๑/๑๑๒ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ที่ให้ลงโทษไล่ออกนาย ว. และพิจารณาใหม่ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔ ก.ท.จ. จันทบุรี พิจารณาแล้ว มีมติให้หารือคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล (ก.ท.) จำนวน ๓ ประเด็น

คณะกรรมการด้านมาตรฐานวินัย อุทธรณ์ และร้องทุกข์ (อ.ก.ท. มาตรฐานวินัย) ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว เห็นควรเสนอ ก.ท. เพื่อพิจารณา ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การยื่นคำขอให้พิจารณาใหม่ของนาย ว. เกินกำหนดระยะเวลา ๙๐ วัน นับแต่วันที่รู้ถึงเหตุซึ่งอาจขอให้พิจารณาใหม่ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ หรือไม่ เห็นว่า การยื่นคำขอให้พิจารณาใหม่ต้องกระทำภายใน ๙๐ วันนับแต่ผู้นั้นได้รู้ถึงเหตุซึ่งอาจขอให้พิจารณาใหม่ได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามข้อหาหรือว่า วันที่นาย ว. ได้รู้ถึงเหตุซึ่งอาจขอให้พิจารณาใหม่คือวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓ การที่นาย ว. ได้ยื่นคำขอให้พิจารณาใหม่ต่อนายกเทศมนตรีตำบลทับช้างเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ จึงเป็นการยื่นคำขอให้พิจารณาใหม่ที่พ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๕๔ วรรคสาม

ประเด็นที่สอง กรณีที่นาย ว. ได้มีหนังสือถึงนายกเทศมนตรีตำบลทับช้าง ขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกนาย ว. และขอให้พิจารณาคำสั่งลงโทษทางวินัยใหม่ การพิจารณาคำขอให้พิจารณาการดำเนินการทางวินัยดังกล่าว เป็นอำนาจของหน่วยงานใด เห็นว่า ประเด็นปัญหานี้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ จึงเห็นควรให้หารือคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองต่อไป

ประเด็นที่สาม คำพิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๒ ถือเป็นพยานหลักฐานใหม่ที่จะนำมาเป็นเงื่อนไขในการขอให้พิจารณาใหม่ได้หรือไม่ เห็นว่า การดำเนินคดีอาญาและการดำเนินการทางวินัยกับนาย ว. ซึ่งเป็นมูลกรณีเดียวกันนั้น คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้มีความเห็นในเรื่องเสร็จที่ ๑๘๔๔/๒๕๕๕ สรุปความได้ว่า ผลแห่งคำพิพากษายกฟ้องของศาลอาญา มิใช่เป็นข้อเท็จจริงที่เปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญอันจะมีผลให้การพิจารณาออกคำสั่งลงโทษทางวินัย และข้อเท็จจริงที่ใช้พิจารณายกอุทธรณ์เปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญที่จะทำให้เจ้าหน้าที่เพิกถอนหรือแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งลงโทษทางวินัยซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครองได้ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ทั้งนี้ การดำเนินการทางวินัยและการดำเนินคดีอาญามีกระบวนการแยกต่างหากจากกัน ตามคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ที่ ๑๕๙/๒๕๖๐ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๘๑๒/๒๕๕๗ และคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๗๕๕/๒๕๖๑

ก.ท. ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ ได้พิจารณาเรื่องหารือของ ก.ท.จ. จันทบุรี แล้ว มีมติเห็นชอบตามความเห็นที่ อ.ก.ท. มาตรฐานวินัย เสนอกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในฐานะฝ่ายเลขานุการของ ก.ท. พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อหาหรือทั้ง ๓ ประเด็นมีความเกี่ยวข้องกัน จึงขอหารือว่า ความเห็นของ อ.ก.ท. มาตรฐานวินัย ทั้ง ๓ ประเด็นถูกต้องหรือไม่

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาข้อหาหรือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ผู้แทนจังหวัดจันทบุรี ผู้แทนเทศบาล

ตำบลทับช้าง และผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ภายหลังจากศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๒ ได้มีคำพิพากษาคดีนี้ เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ โดยอัยการสูงสุด (โจทก์) ได้ยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์รวม ๓ ครั้ง ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า นาย ว. ทราบว่ามีการยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาอุทธรณ์ต่อศาลทั้ง ๓ ครั้ง และศาลมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาดังกล่าวในครั้งที่ ๓ จนเป็นเหตุให้คดีถึงที่สุดในวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓ หรือไม่ คงปรากฏข้อเท็จจริงแต่เพียงว่า เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ นาย ว. ได้ยื่นคำร้องขอคัดถ่ายเอกสารสำเนาคำพิพากษาคดีดังกล่าวและสำเนาหนังสือรับรองเพื่อแสดงว่า คำพิพากษาถึงที่สุดแล้วจึงมายื่นคำร้องขอให้พิจารณาใหม่ต่อเทศบาลตำบลทับช้างในวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ โดยเทศบาลตำบลทับช้างไม่ได้สอบถามนาย ว. ว่าทราบถึงการที่คดีถึงที่สุดเมื่อใด เนื่องจากทางปฏิบัติที่ผ่านมาจะสันนิษฐานว่าจำเลยมีหน้าที่ต้องติดตามผลของคดีด้วยตนเอง

คณะกรรมการวิधिปฏิบัติราชการทางปกครองพิจารณาข้อหาหรือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประกอบกับข้อเท็จจริงเพิ่มเติมแล้วเห็นว่า ข้อหาเรื่องนี้ มีประเด็นที่ต้องพิจารณา ๓ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การยื่นคำขอให้พิจารณาใหม่ของนาย ว. เกินกำหนดระยะเวลา ๙๐ วัน นับแต่วันที่รู้ถึงเหตุที่อาจขอให้พิจารณาใหม่ตามมาตรา ๕๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิधिปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่

ประเด็นที่สอง ผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาคำขอให้พิจารณาใหม่ กรณีคำสั่งเทศบาลตำบลทับช้างที่ไล่ออกนาย ว. ตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ชี้มูลความผิดทางวินัย

ประเด็นที่สาม คำพิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๒ เป็นเงื่อนไขในการขอให้พิจารณาใหม่หรือไม่

คณะกรรมการวิधिปฏิบัติราชการทางปกครองมีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า โดยที่คำสั่งเทศบาลตำบลทับช้าง ที่ ๓๐๖/๒๕๖๑ เรื่อง เพิ่มโทษ/ลดโทษ/งดโทษ/ยกโทษ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่เพิ่มโทษทางวินัยแก่นาย ว. เป็นไล่ออก เป็นคำสั่งที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๕^๑ ประกอบกับมาตรา ๒๓ วรรคหก^๒

^๑มาตรา ๑๕ การออกคำสั่งเกี่ยวกับการบรรจุและแต่งตั้ง การย้าย การโอน การรับโอน การเลื่อนระดับ การเลื่อนขั้นเงินเดือน การสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ หรือการอื่นใดที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ให้เป็นอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนด แต่สำหรับการออกคำสั่งแต่งตั้ง และการให้ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่ง ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดก่อน

อำนาจในการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชาข้าราชการในตำแหน่งใดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งนั้น เป็นผู้ใช้อำนาจแทนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนด

^๒มาตรา ๒๓ เทศบาลที่อยู่ในเขตจังหวัดหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการพนักงานเทศบาลร่วมกัน คณะหนึ่งทำหน้าที่บริหารงานบุคคลสำหรับเทศบาลทุกแห่งที่อยู่ในเขตจังหวัดนั้น ประกอบด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

ให้นำความในมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลด้วยโดยอนุโลม ทั้งนี้ โดยให้การใช้อำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติดังกล่าวเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล คณะกรรมการพนักงานเทศบาล หรือนายกเทศมนตรี แล้วแต่กรณี

แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และข้อ ๘๗^๓ แห่งประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดจันทบุรี เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวนการลงโทษทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล จึงเป็น “คำสั่งทางปกครอง” ตามบทนิยามในมาตรา ๕^๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และเมื่อกฎหมายดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้คู่กรณีมีคำขอให้พิจารณาใหม่ได้ไว้โดยเฉพาะ กรณีจึงต้องนำพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ในฐานะเป็นกฎหมายกลางมาใช้กับกรณีนี้

“ข้อ ๘๗ เมื่อนายกเทศมนตรีได้ดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานเทศบาล โดยสั่งลงโทษหรือตักโทษ ตามข้อ ๘๔ หรือสั่งยุติเรื่องแก่พนักงานเทศบาลผู้ใดแล้ว ให้รายงานไปยังคณะกรรมการพนักงานเทศบาลเพื่อส่งเรื่องให้คณะอนุกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการตามข้อ ๘๕ วรรคสาม ทำความเห็นเสนอ และคณะกรรมการพนักงานเทศบาลต้องพิจารณามิมีมติให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่เลขานุการคณะกรรมการพนักงานเทศบาลได้รับรายงานการดำเนินการทางวินัยจากนายกเทศมนตรี

ในกรณีมีเหตุผลความจำเป็นซึ่งคณะอนุกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการ และคณะกรรมการเทศบาล ไม่อาจพิจารณามิมีมติให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ขยายระยะเวลาได้ไม่เกินสองครั้ง ๆ ละไม่เกินสามสิบวัน แต่ต้องบันทึกเหตุผลนั้นไว้ในรายงานการประชุมด้วย

คณะกรรมการพนักงานเทศบาลอาจมีมติในคราวเดียวกันให้เลขานุการคณะกรรมการพนักงานเทศบาลส่งรายงานการดำเนินการทางวินัยไปให้คณะอนุกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการพิจารณาทำความเห็นเสนอก่อนการพิจารณาและมีมติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลก็ได้

เมื่อคณะกรรมการพนักงานเทศบาลพิจารณาเห็นว่า การลงโทษหรือตักโทษหรือสั่งยุติเรื่องตามวรรคหนึ่ง เป็นการไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม หรือมีมติเป็นประการใด ให้นายกเทศมนตรีสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

การพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยของคณะอนุกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการ หรือของคณะกรรมการพนักงานเทศบาล แล้วแต่กรณี ต้องแสดงผลให้ปรากฏเป็นหนังสือในรายงานการประชุมด้วย

ในกรณีนายกเทศมนตรีได้สั่งลงโทษ เพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ หรือสั่งยุติเรื่องตามข้อ ๘๕ วรรคหนึ่ง ของหลักเกณฑ์นี้ หรือสั่งให้พนักงานเทศบาลผู้ใดออกจากราชการตามข้อ ๖ (๔) หรือข้อ ๗ ของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการให้ออกจากราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้รายงานการดำเนินการทางวินัย หรือการสอบสวนหรือการให้ออกจากราชการต่อคณะกรรมการพนักงานเทศบาลเพื่อทราบ

เมื่อนายกเทศมนตรีได้มีคำสั่งให้เพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ถ้าเพิ่มโทษเป็นสถานโทษที่หนักขึ้นหรือลดโทษเป็นสถานโทษที่เบาลง หรือตักโทษ หรือยกโทษ คำสั่งลงโทษเดิมให้เป็นอันยกเลิก ถ้าลดโทษเป็นอัตราโทษที่เบาลง อัตราโทษส่วนที่เกินก็ให้เป็นอันยกเลิก ในกรณีที่คำสั่งลงโทษตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนเป็นอันยกเลิก หรืออัตราโทษส่วนที่เกินเป็นอันยกเลิก ให้คืนเงินเดือนที่ได้ตัด หรือลดลงไปแล้วตามคำสั่งที่เป็นอันยกเลิก หรืออัตราโทษส่วนเกินที่เป็นอันยกเลิกนั้นให้แก่ผู้ถูกลงโทษ

“มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

๑๓๑

๑๓๑

“คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า

(๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล ในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ

(๒) การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

๑๓๑

๑๓๑

ทั้งนี้ ตามมาตรา ๓^๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ โดยในการขอให้พิจารณาใหม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๔^๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยในมาตรา ๕๔ วรรคสาม ได้กำหนดระยะเวลายื่นคำขอให้พิจารณาใหม่ไว้ว่าต้องกระทำภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ารู้ถึงเหตุซึ่งอาจขอให้พิจารณาใหม่ได้

กรณีตามข้อหาเรื่องนี้ นาย ว. คู่กรณี ได้อ้างคำพิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๒ ที่ อท ๑๙/๒๕๖๓ มาเป็นข้อเท็จจริงที่ใช้ในการออกคำสั่งทางปกครองนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญในทางที่จะเป็นประโยชน์แก่คู่กรณีตามมาตรา ๕๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ การนับระยะเวลาในการยื่นคำขอให้พิจารณาใหม่จึงต้องกระทำภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่รู้ถึงเหตุซึ่งอาจขอให้พิจารณาใหม่ได้ตามมาตรา ๕๔ วรรคสาม ดังกล่าว แต่กรณีตามข้อหาเรื่องนี้ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงโดยชัดเจนว่า นาย ว. ได้รู้เหตุที่อาจขอให้พิจารณาใหม่ได้เมื่อใด การที่สันนิษฐานว่า นาย ว. จำเลย มีหน้าที่ต้องติดตามผลของคดีด้วยตนเองและอาจทราบถึงการที่คดีถึงที่สุดตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓ ก็เป็นเพียงการสันนิษฐานลอย ๆ ทั้งที่การมีคำสั่งดังกล่าวของศาลเป็นเรื่องระหว่างศาลและพนักงานอัยการ โดยไม่ได้แจ้งให้นาย ว. ทราบ และโดยที่ ปรากฏข้อเท็จจริงต่อมาว่า นาย ว. ได้ยื่นคำร้องขอคัดถ่ายเอกสารสำเนาคำพิพากษาและสำเนาหนังสือรับรองเพื่อแสดงว่าคำพิพากษาลงถึงที่สุด เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ กรณีจึงยอมถือได้ว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่นาย ว. ได้รู้ถึงเหตุซึ่งอาจขอให้พิจารณาใหม่ เมื่อนาย ว. ได้ยื่นคำขอให้พิจารณาใหม่ในวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ จึงเป็นการยื่นคำขอให้พิจารณาใหม่ภายในกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๕๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เว้นแต่จะมีข้อเท็จจริงปรากฏอย่างชัดเจนว่านาย ว. ได้ทราบเหตุดังกล่าวก่อนวันนั้น

^๕มาตรา ๓ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองตามกฎหมายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายใดกำหนดวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ และมีหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมหรือมีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับขั้นตอนและระยะเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งที่กำหนดในกฎหมาย

^๖มาตรา ๕๔ เมื่อคู่กรณีมีคำขอ เจ้าหน้าที่อาจเพิกถอนหรือแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งทางปกครองที่พ้นกำหนดอุทธรณ์ตามส่วนที่ ๕ ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) มีพยานหลักฐานใหม่ อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ

(๒) คู่กรณีที่แท้จริงมิได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครองหรือได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาครั้งก่อนแล้วแต่ถูกตัดโอกาสโดยไม่เป็นธรรมในการมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง

(๓) เจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจที่จะทำคำสั่งทางปกครองในเรื่องนั้น

(๔) ถ้าคำสั่งทางปกครองได้ออกโดยอาศัยข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายใดและต่อมาข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญในทางที่จะเป็นประโยชน์แก่คู่กรณี

การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) หรือ (๓) ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคู่กรณีไม่อาจทราบถึงเหตุอันในการพิจารณาครั้งที่แล้วมาก่อนโดยไม่ใช้ความผิดของผู้นั้น

การยื่นคำขอให้พิจารณาใหม่ต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่ผู้นั้นได้รู้ถึงเหตุซึ่งอาจขอให้พิจารณาใหม่ได้

ประเด็นที่สอง เห็นว่า โดยที่การพิจารณาคำขอให้พิจารณาใหม่ตามมาตรา ๕๔^๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ในการพิจารณาว่าคำขอดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้แล้วจะทำให้ต้องทำการพิจารณาใหม่หรือไม่ ทั้งนี้ ตามนัยความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ในเรื่องเสรีจที่ ๖๒๔/๒๕๔๕^๒ และความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ในเรื่องเสรีจที่ ๗๙๘/๒๕๕๑^๓ เมื่อกรณีตามข้อหาเรื่องนี้ นาย ว. มีคำขอให้พิจารณาใหม่ คำสั่งเทศบาลตำบลทับช้าง ที่ ๓๐๖/๒๕๖๑^๔ ที่เพิ่มโทษทางวินัยแก่นาย ว. เป็นไล่ออก การที่นายกเทศมนตรีตำบลทับช้าง เป็นผู้ออกคำสั่งดังกล่าว นายกเทศมนตรีตำบลทับช้างจึงเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาคำขอให้พิจารณาใหม่

อย่างไรก็ดี โดยที่มาตรา ๒๓ วรรคหก^๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นฯ กำหนดให้นำความในมาตรา ๑๕^๖ มาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลด้วยโดยอนุโลม การสั่งให้พนักงานเทศบาลพ้นจากตำแหน่ง จึงต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดก่อน ประกอบกับข้อ ๘๗^๗ แห่งประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดจันทบุรี เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดว่า เมื่อนายกเทศมนตรีได้ดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานเทศบาล โดยสั่งลงโทษหรือลดโทษตามข้อ ๘๔^๘ หรือสั่งยุติเรื่องแก่พนักงานเทศบาลผู้ใดแล้ว ให้รายงานต่อคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดจันทบุรี (ก.ท.จ. จันทบุรี) เมื่อ ก.ท.จ. จันทบุรี พิจารณาเห็นว่า การลงโทษเป็นการไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม หรือมีมติเป็นประการใด ให้นายกเทศมนตรีสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ดังนั้น ในกรณีที่นายกเทศมนตรีตำบลทับช้างพิจารณาคำขอให้พิจารณาใหม่แล้ว เห็นควรเพิกถอนหรือแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งดังกล่าวจึงต้องขอความเห็นชอบจาก ก.ท.จ. จันทบุรี ก่อน

^๑โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖, ข้างต้น

^๒บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางวินัยขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๖/๗๒๒ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ ถึงองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

^๓บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง ทาหรือปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๔ (กรณีผู้มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองและแจ้งผลการขอให้พิจารณาใหม่) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๔๐๕/๑๔๕ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๗ข้อ ๘๔ พนักงานเทศบาลผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้นายกเทศมนตรีสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนตามควรแก่กรณี ให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยหรือมีเหตุอันควรลดหย่อนซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดเงินเดือน

ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรลดโทษ จะงดโทษให้โดยว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือก็ได้

กรณีการกระทำในเรื่องเดียวกัน แต่เป็นความผิดวินัยหลายฐานความผิด ให้สั่งลงโทษในสถานโทษที่หนักที่สุดเพียงสถานเดียวแห่งการกระทำนั้น

นายกเทศมนตรีมีอำนาจลงโทษตัดเงินเดือน และลดขั้นเงินเดือนพนักงานเทศบาลตามวรรคหนึ่งได้

(๑) ตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกิน ๕ % และเป็นเวลาไม่เกิน ๓ เดือน

(๒) ลดขั้นเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกินหนึ่งขั้น

ประเด็นที่สาม เห็นว่า มาตรา ๕๔ (๑)^{๑๔} แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ได้กำหนดถึงเหตุที่จะขอให้พิจารณาใหม่ไว้ว่า จะต้องเป็นกรณีมีพยานหลักฐานใหม่ อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นที่ยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ ซึ่งคำว่า “พยานหลักฐานใหม่” ไม่ได้หมายถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นหรือมีขึ้นใหม่หลังจากที่ได้มีคำสั่งทางปกครองที่เป็นมูลเหตุของการขอให้พิจารณาใหม่แล้ว แต่หมายถึงข้อเท็จจริงที่มีอยู่แล้วในเวลาที่ออกคำสั่งทางปกครองนั้น แต่คู่กรณีไม่รู้และพยานหลักฐานใหม่จะต้องมีผลทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นที่ยุติแล้วเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญถึงขนาดที่อาจมีผลต่อการเพิกถอนหรือแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งทางปกครองนั้น หรือแสดงให้เห็นว่าการพิจารณาทางปกครองที่ดำเนินการมาผิดพลาดในสาระสำคัญ อันเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้ เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๘๔๙/๒๕๕๕

นอกจากนี้ การดำเนินการทางวินัยมีความแตกต่างจากการดำเนินคดีอาญา เนื่องจากการดำเนินการทางวินัยของราชการเป็นมาตรการทางปกครองเพื่อควบคุมความประพฤติของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่รัฐให้อยู่ในกรอบกฎหมายและระเบียบ ซึ่งต่างจากการดำเนินคดีอาญา ที่เป็นการดำเนินการเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดอาญามาลงโทษตามกฎหมาย โดยหลักการพิจารณาคดีอาญานั้น จะต้องมีการอ้างพยานหลักฐานและนำสืบพิสูจน์ความผิดของจำเลยให้ปรากฏอย่างชัดแจ้งจนปราศจากข้อสงสัย ศาลจึงจะพิพากษาลงโทษจำเลยได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่า การดำเนินการทางวินัยและการดำเนินคดีอาญามีความมุ่งหมายและวิธีพิจารณาที่แตกต่างกัน การดำเนินการทางวินัยจึงไม่จำเป็นต้องสอดคล้องหรือถือตามผลการดำเนินคดีอาญา ทั้งนี้ ตามนัยความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๓) ในเรื่องเสร็จที่ ๑๔๐๖/๒๕๕๕^{๑๕}

เมื่อข้อเท็จจริงตามข้อหาหรือนี้ แม้ว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าการกระทำของ นาย ว. มีมูลความผิดทางอาญา ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และฐานเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสารหรือกรอกข้อความลงในเอกสาร กระทำการรับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้น มุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นความเท็จ ตามมาตรา ๑๕๗^{๑๖} และมาตรา ๑๖๒ (๔)^{๑๗} แห่งประมวลกฎหมายอาญา และมีมูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ

^{๑๔}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖, ข้างต้น

^{๑๕}บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและเพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ (กรณีนายประพันธ์ ไพโรจน์) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๔๐๔/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^{๑๖}มาตรา ๑๕๗ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

^{๑๗}มาตรา ๑๖๒ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสารหรือกรอกข้อความลงในเอกสาร กระทำการดังต่อไปนี้ในการปฏิบัติราชการตามหน้าที่

๑.ล๑

๑.ล๑

(๔) รับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้น มุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นความเท็จ

๑.ล๑

๑.ล๑

อย่างร้ายแรงและฐานกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๓ วรรคสาม^{๙๙} ข้อ ๖^{๑๐๐} วรรคสอง และข้อ ๑๙^{๑๐๑} วรรคสอง แห่งประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล จังหวัดจันทบุรี เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ และต่อมา มีการยุติการดำเนินคดีในฐานความผิดตามมาตรา ๑๖๒ (๔)^{๑๐๒} แห่งประมวลกฎหมายอาญา เนื่องจากคดีขาดอายุความ แต่ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๒ ได้มีคำพิพากษาที่ อท ๑๙/๒๕๖๓ สรุปความได้ว่า นาย ว. กระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ตามมาตรา ๑๕๗^{๑๐๓} แห่งประมวลกฎหมายอาญา แต่มิได้กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ คำพิพากษาซึ่งวินิจฉัยจากพยานหลักฐานดังกล่าวย่อมมิได้เป็นพยานหลักฐานใหม่ อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นที่ยุติแล้วเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ อันจะเป็นเงื่อนไขในการขอให้พิจารณาใหม่ได้ตามมาตรา ๕๔ (๑)^{๑๐๔} แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

สำหรับประเด็นปัญหาว่า กรณีที่ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๒ มีคำพิพากษาดังกล่าว เป็นกรณีที่ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่ใช้ในการออกคำสั่งทางปกครองนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญในทางที่จะเป็นประโยชน์แก่คู่กรณี ตามมาตรา ๕๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ตามที่นาย ว. กล่าวอ้างหรือไม่ เห็นว่า แม้ว่าข้อเท็จจริงในกรณีนี้ ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๒ ได้มีคำพิพากษาว่า นาย ว. กระทำความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยมิได้กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเนื่องจากไม่ปรากฏพยานหลักฐานในกรณีดังกล่าว แต่เมื่อข้อเท็จจริงที่ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๒ นำมาใช้ในการวินิจฉัยคดีเป็นข้อเท็จจริงเดิมที่มีได้เปลี่ยนแปลงไป หากแต่เป็นการใช้ดุลพินิจของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๒ ในการวินิจฉัยความรับผิดทางอาญาตามข้อหาเรื่องนี้ จึงมิได้เป็นกรณีที่ข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย

^{๙๙}ข้อ ๓ พนักงานส่วนตำบลต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม

ฯลฯ

ฯลฯ

การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

^{๑๐๐}ข้อ ๖ พนักงานส่วนตำบลต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐบาลโดยไม่ให้เสียหายแก่ราชการ

การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

^{๑๐๑}ข้อ ๑๙ พนักงานส่วนตำบลต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่ว

การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

^{๑๐๒}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๗, ข้างต้น

^{๑๐๓}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑๖, ข้างต้น

^{๑๐๔}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖, ข้างต้น

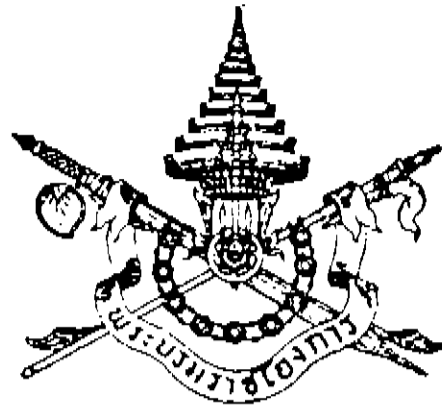
ที่ใช้ในการพิจารณาออกคำสั่งเพิ่มโทษเป็นลงโทษไล่ออกนาย ว. เปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญในทางที่เป็นประโยชน์แก่นาย ว. ที่นาย ว. จะขอให้พิจารณาใหม่ได้ตามมาตรา ๕๔ (๔)^{๒๔} แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พฤศจิกายน ๒๕๖๔

^{๒๔}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖, ข้างต้น

พระราชบัญญัติ

วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕

เป็นปีที่ ๕๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่สมควรมีกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองตามกฎหมายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราช
บัญญัตินี้ เว้นแต่ในกรณีที่มีกฎหมายใดกำหนดวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเรื่องใดไว้โดยเฉพาะและมี
หลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมหรือมีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ในพระราชบัญญัตินี้

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับขั้นตอนและระยะเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งที่กำหนดในกฎหมาย

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่

- (๑) รัฐสภาและคณะรัฐมนตรี
 - (๒) องค์การที่ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะ
 - (๓) การพิจารณาของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีในงานทางนโยบายโดยตรง
 - (๔) การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดี และการวางทรัพย์
 - (๕) การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์และการสั่งการตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา
 - (๖) การดำเนินงานเกี่ยวกับนโยบายการต่างประเทศ
 - (๗) การดำเนินงานเกี่ยวกับราชการทหารหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ทางยุทธการร่วมกับทหารในการป้องกันและรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักรจากภัยคุกคามทั้งภายนอกและภายในประเทศ
 - (๘) การดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
 - (๙) การดำเนินกิจการขององค์การทางศาสนา
- การยกเว้นไม่ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่การดำเนินกิจการใดหรือกับหน่วยงานใดนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามข้อเสนอของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง” หมายความว่า การเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครองหรือกฎ และรวมถึงการดำเนินการใดๆ ในทางปกครองตามพระราชบัญญัตินี้

“การพิจารณาทางปกครอง” หมายความว่า การเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง

“คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า

(๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ

(๒) การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

“กฎ” หมายความว่า พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติ ท้องถิ่น ระเบียบ ข้อบังคับ หรือบทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับ แก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ

“คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท” หมายความว่า คณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายที่มีการจัดองค์กรและวิธีพิจารณาสำหรับการวินิจฉัยชี้ขาดสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า บุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคล ซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐหรือไม่ก็ตาม

“คู่กรณี” หมายความว่า ผู้ยื่นคำขอหรือผู้คัดค้านคำขอ ผู้อยู่ในบังคับหรือจะอยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครอง และผู้ซึ่งได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครองเนื่องจากสิทธิของผู้นั้นจะถูกระทบกระทบกระเทือนจากผลของคำสั่งทางปกครอง

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง” ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่ง ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงมหาดไทย เลขาธิการ คณะรัฐมนตรี เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาและผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเก้าคนเป็นกรรมการ

ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในทางนิติศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ รัฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือการบริหารราชการแผ่นดิน แต่ผู้นั้นต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๘ ให้กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสามปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ประโยชน์ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ หรือยังมิได้รับประโยชน์ตามคำสั่งทางปกครองดังกล่าว และหากไม่เพิกถอน จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะได้

(๕) อาจเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะหรือต่อประชาชน อันจำเป็นต้องป้องกันหรือขจัดเหตุดังกล่าว

ในกรณีที่มีการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเพราะเหตุตามวรรคสอง (๓) (๔) และ (๕) ผู้ได้รับประโยชน์มีสิทธิได้รับค่าทดแทนความเสียหายอันเกิดจากความเชื่อโดยสุจริตในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองได้ และให้นำมาตรา ๕๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำสั่งทางปกครองที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้เงินหรือให้ทรัพย์สินหรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ อาจถูกเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วนโดยให้มีผลย้อนหลังหรือไม่มีผลย้อนหลังหรือมีผลในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่กำหนดได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) มิได้ปฏิบัติหรือปฏิบัติล่าช้าในอันที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของคำสั่งทางปกครอง

(๒) ผู้ได้รับประโยชน์มิได้ปฏิบัติหรือปฏิบัติล่าช้าในอันที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขของคำสั่งทางปกครอง

ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๕๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๗

การขอให้พิจารณาใหม่

มาตรา ๕๔ เมื่อคู่กรณีมีคำขอ เจ้าหน้าที่อาจเพิกถอนหรือแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งทางปกครองที่พ้นกำหนดอุทธรณ์ตามส่วนที่ ๕ ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) มีพยานหลักฐานใหม่ อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ

(๒) คู่กรณีที่แท้จริงมิได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครองหรือได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาครั้งก่อนแล้วแต่ถูกตัดโอกาสโดยไม่เป็นธรรมในการมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง

(๓) เจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจที่จะทำคำสั่งทางปกครองในเรื่องนั้น

(๔) ถ้าคำสั่งทางปกครองได้ออกโดยอาศัยข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายใดและต่อมาข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายนั้นเปลี่ยนแปลงไปในทางที่จะเป็นประโยชน์แก่คู่กรณี

การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) หรือ (๓) ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคู่กรณีไม่อาจทราบถึงเหตุนั้นในการพิจารณาครั้งที่แล้วมาก่อนโดยไม่ใช้ความคิดของผู้ยื่น

การยื่นคำขอให้พิจารณาใหม่ต้องกระทำภายในเก้าสิบวันนับแต่ผู้ยื่นได้รู้ถึงเหตุซึ่งอาจขอให้พิจารณาใหม่ได้

ส่วนที่ ๘ การบังคับทางปกครอง

มาตรา ๕๕ การบังคับทางปกครองไม่ใช้กับเจ้าหน้าที่ด้วยกัน เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๕๖ เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองมีอำนาจที่จะพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งของตนได้ตามบทบัญญัติในส่วนนี้ เว้นแต่จะมีการสั่งให้ทุเลาการบังคับไว้ก่อนโดยเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งนั่นเอง ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์หรือผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยความถูกต้องของคำสั่งทางปกครองดังกล่าว

เจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งจะมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ได้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่อื่นเป็นผู้ดำเนินการก็ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้เจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองใช้มาตรการบังคับทางปกครองเพียงพอเท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของคำสั่งทางปกครอง โดยกระทบกระเทือนผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองน้อยที่สุด

มาตรา ๕๗ คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ผู้ใดชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือเตือนให้ผู้ยื่นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ยื่นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน

วิธีการยึด การอายัดและการขายทอดตลาดทรัพย์สินให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๘ คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้กระทำหรือละเว้นกระทำ ถ้าผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

มาตรา ๘๓ ในการประชุมต้องมีรายงานการประชุมเป็นหนังสือ

ถ้ามีความเห็นแย้งให้บันทึกความเห็นแย้งพร้อมทั้งเหตุผลไว้ในรายงานการประชุม และถ้ากรรมการฝ่ายข้างน้อยเสนอความเห็นแย้งเป็นหนังสือก็ให้บันทึกความเห็นแย้งนั้นไว้ด้วย

มาตรา ๘๔ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทต้องมีลายมือชื่อของกรรมการที่วินิจฉัยเรื่องนั้น

ถ้ากรรมการคนใดมีความเห็นแย้ง ให้มีสิทธิทำความเห็นแย้งของตนรวมไว้ในคำวินิจฉัยได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๕ ให้ถือว่าระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นระเบียบที่คณะรัฐมนตรีวางขึ้นตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๖ บรรดาคำขอเพื่อให้มีคำสั่งทางปกครองที่เจ้าหน้าที่ได้รับไว้ก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เจ้าหน้าที่ทำการพิจารณาคำขอดังกล่าวตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายหรือกฎสำหรับเรื่องนั้นได้กำหนดไว้

มาตรา ๘๗ เมื่อได้มีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้นแล้ว บทบัญญัติมาตรา ๔๘ ให้เป็นอันยกเลิก

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

บรรหาร ศิลปอาชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การดำเนินงานทางปกครองในปัจจุบันยังไม่มีหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่เหมาะสม จึงสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนต่างๆ สำหรับการดำเนินงานทางปกครองขึ้นเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมาย มีประสิทธิภาพในการใช้บังคับกฎหมายให้สามารถรักษาประโยชน์สาธารณะได้ และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน อีกทั้งยังเป็นการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

